

Шошилмаслик Аллоҳдандир. Шошқалоқлик шайтондандир | Тазкия дарслари (344-дарс)

19:00 / 06.09.2025 1675

Аллоҳ таоло Расули Муҳаммад алайҳиссаломни ҳеч бир ишда, ҳаттоки Қуръон тиловатида ҳам шошмасликка буюради:

﴿عَلَّمَازِدِنِي رَبِّ وَقُلِّ وَحِيئُهُ، إِلَيْكَ يُفَضِّلُ أَنْ قَبْلَ مِنْ بِالْقُرْآنِ تَعَجَّلَ وَلَا الْحَقُّ الْمَلِكُ اللَّهُ فَنَعَلَى﴾

«Ҳақ Подшоҳ - Аллоҳ олий бўлди. Сенга ваҳийси битмасидан, Қуръонга ошиқма ва: «Роббим, илмимни зиёда қилгин», дегин» (Тоҳа сураси, 114-оят).

Ҳақиқий Подшоҳ - Аллоҳ таоло бутун борлиқдан олий - устун бўлди.

Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам унутиб қўйишдан хавфсираб, ваҳий нозил бўлган пайтда Қуръони Карим оятларини Жаброил алайҳиссаломга қўшилиб ўқиб турар эдилар. Бу эса қийинчилик туғдирарди.

Ушбу оятда Аллоҳ таоло Расулини хотиржам этиб:

«**Сенга ваҳийси битмасидан, Қуръонга ошиқма**», демоқда.

Яъни «Эй Муҳаммад, сенга Жаброил ваҳийни охиригача ўқиб бермагунича, Қуръонни тиловат қилиб, оятларни ўқишга шошилма. Олдин Жаброил тўлиқ ўқиб берсин, кейин сен ўқийсан.

«**Роббим, илмимни зиёда қилгин**», дегин.

Шу дуонинг ўзи кифоя қилади.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَجْمَعِينَ وَيُطَهِّرَ كَلِمَاتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ﴿١٦﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْمِعُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ سَاهِتُونَ﴾ ﴿١٧﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْمِعُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ سَاهِتُونَ﴾ ﴿١٨﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْمِعُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ سَاهِتُونَ﴾ ﴿١٩﴾

«**Унга шошилиб, тилингни у ила қимирлатма. Албатта, у(Қуръон)ни жамлаш ва ўқиб бериш Бизнинг зиммамизда. Бас, Биз уни ўқисак, қироатига зеҳн солиб тур. Сўнгра уни баён қилиб бериш ҳам Бизнинг зиммамизда**» (Қиёмат сураси, 16-19-оятлар).

«Биз Қуръонни сенга етказаётганимизда унутиб қўймайин деб, қўшилиб ўқиб турма.

Сўнгра сенга тушуниш мушкул бўлган жойини, ҳукмларини, маъноларини баён қилиб бериш Бизнинг зиммамизда».

Ҳазрати Абдуллоҳ ибн Аббос ушбу оятлар маъносида қуйидагиларни айтганлар:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам нозил бўлаётган оятларда оғирлик сезар эдилар. Бирор нарсани ўтказиб юбормасдан, ёдлаб олиш мақсадида у билан тиллари ва икки лабларини қимирлатиб турардилар. Шунда Аллоҳ ушбу оятларни нозил қилди.

Ана шундан кейин қачон Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига Жаброил алайҳиссалом келсалар, бошларини қуйи солиб, жим тинглайдиган бўлдилар. Бас, қачон Жаброил кетсалар, Аллоҳ қандай ваъда қилган бўлса, ўшандоқ ўқир эдилар».

«Мени Аллоҳ ва Унинг Расули хуш кўрадиган икки хислатли қилиб қўйган Аллоҳга ҳамд бўлсин», деди».

Абу Довуд ва Термизий ривоят қилишган.

عَضُّوْا اِذَا: لَاقِمْ لَسَوْهَ لَعْلَلْ اِيْلَصَّيْبِن لَانَع، اَهْنَعُ لَلِ اِيضَرَّة شَائِعَنْ
اُوْدْبَافُ اَشْعَلِ مَّدْقُ اِذَا: اِيْ اَوْرِي فَو. «اَشْعَلِ لَابِ اُوْدْبَافُ اَلْصَلَاتِ مِي قُوْ اُوْ اَشْعَلِ
يْ ذِمْرَتِ لَوْنِ اَخِيْ شَلْ اَوْر». مُكْئِ اَشْعَنْ نَع اُوْلَجْعَتِ اَلْوَبْرِ عَمَلِ اَلْصَلْبِ قَوْبِ

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қачон кечки таом қўйилса ва намозга иқома айтилса, кечки таомдан бошланглар», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Қачон кечки таом тақдим қилинса, шом намозидан олдин ундан (таомдан) бошланглар. Кечки овқатингиз деб (намозда) шошилманглар», дейилган.

Икки шайх ва Термизий ривоят қилишган.

اي: اَلْبَلِ لَاقِمْ لَسَوْهَ لَعْلَلْ اِيْلَصَّيْبِن لَانَع، اَهْنَعُ لَلِ اِيضَرَّة شَائِعَنْ
رَدَّقْ كَتَمَاقِ اَوْنِ اِذَا: اِيْ بَلِ عَجْ اَو، رُدْحَافُ تَمَقْ اِذَا: اَو، كُنْ اِذَا: اِيْ فِ لَسَرَّتْ فَ تَنْ دَا اِذَا: اَلْب
«وَتَجَاحِ اَصْقَلِ لَحْدِ اِذَا: رَصَتْ عُمْلُ اَو، وِبُرْشُ نُمُ بَرَّاشِ لَو، هَلْ كَأَنْ مَلْ كَالِ اِعْرِفِ اَم
يْ ذِمْرَتِ لَوْنِ اَوْر»

Жобир розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Билолга:

«Эй Билол, қачон азон айтсанг, азонингни шошилмай, чўзиб айт. Қачон иқома айтсанг, тезлаб айт. Азонинг билан иқоманг орасида таом еувчи таомидан, шароб ичувчи шаробидан, қистаниб қолган кириб, қазои ҳожатдан фориғ бўлгунча вақт қўй», дедилар».

Термизий ривоят қилган.

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.

